

Opinion

Jeg vil altid insistere på kvindens ret til fri abort, men jeg vil også insistere på ikke at forsimple abortspørgsmålet.

ÖZLEM CEKIC

Jeg går ind for fri abort. Det er en ret, jeg selv har benyttet mig af to gange. Den ene gang i en pænt ulykkelig situation, den anden gang fordi min prævention svigtede. Begge gange var jeg ikke i tvivl om, at det var det rigtige for mig.

I dag er jeg taknemmelig for at være borger i et land, hvor jeg bestemmer over min egen krop og ikke er forpligtet til at begrunde min beslutning over for nogen. Det ændrer dog ikke på, hvor ked af det, jeg efterfølgende var. Processen var både psykisk og fysisk hård.

Det havde jeg på en måde set komme. Som sygeplejestuderende på gynækologisk afdeling så jeg ingen andre kvinder gå specielt glade ud ad døren efter en provokeret abort, selvom det var deres eget valg.

Langt de fleste var tydeligt berørte over deres beslutning og triste efterfølgende. Vi gav dem den omsorg, de havde brug for i den svære situation, de var i. Altid med respekt for deres beslutning. For beslutningen er svær og efterlader psykiske ar hos de fleste kvinder, der har været igennem forløbet.

I år fejrer vi 50 året for fri abort i Danmark. Det er en vigtig fejring, men også en anledning til at minde om, at retten ikke skal blive til en sovepude. Jeg går selv ind for, at der må være en politisk ambition om at have så få aborter som muligt. Det gør jeg, fordi jeg grundlæggende tror på, at langt de fleste kvinder helst havde været det foruden. Vi skal kunne tale om den smerte, sorg og frustration, der følger med aborten. I et land med høj levestandard, adgang til viden, uddannelse og prævention bør vi kunne forebygge langt flere aborter, end vi gør i dag.

Det forudsætter en samtale, der utvivlsomt er følelsesladet og svær. Men den skal vi kunne tage uden at stemple hinanden som abortmodstandere. Jeg mener, at diskussionen legitimerer retten. Rettigheder skal ikke tages for givet. Derfor skal vi tolerere kritikere, skeptikere og tvivlere - måske endda byde dem velkommen. I debatten og samtalen med dem kan vi skærpe vores argumentation og blive mere bevidste om de værdier, vi har bygget samfundet på.

Abortgrænse på 18 uger udløser svære spørgsmål

I anledningen af 50 året har Folketinget bedt Etisk Råd om at komme med deres anbefalinger til, hvorvidt abortgrænsen på nuværende 12. uge skal rykkes til 18. uge, som det er tilfældet i Sverige. Det er kun Holand, som slår den svenske grænse med 24 uger.

Sene aborter er dilemmafyldte. Når jeg skriver det, er jeg selvfølgelig bevidst om, at min tid som sygeplejestuderende på gynækologisk afdeling har farvet mit syn på sagen.

Første gang jeg bevidnede en sen abort, fødte kvinden fosteret på en stol, som havde et hul i midten, hvor der var sat et bækken på. Da jeg lagde låg på bækken og skulle til at tage det væk, kiggede kvinden væk, som de fleste andre i den situation gør.

I skyllerummet kunne jeg i bækkenet chokeret betragte et lille menneske med sin fine hud, øre, ribben, og fingre. Jeg løftede det ene ben og så en lille penis. Der lå han i sit bækken mellem fade, baljer og vaser. Jeg kunne ikke få mig selv til at hælde ham ned i en spand. Jeg tog ham op med mine hænder,

puttede ham i en gul spand med låg på og smed det i en af de affaldssække, som skulle behandles særligt.

Jeg fortalte en af de andre studerende om det og begyndte at tude. Hun havde selv oplevet at tage imod et barn, der endnu var i live. Barnet havde hun svøbt i et tæppe og holdt om, indtil det havde åndet ud. Bagefter havde hun ligesom mig lagt barnet i en gul spand.

Historien er ikke et argument mod fri abort. Tværtimod. Er man villig til at kæmpe for retten, må man også tåle en diskussion om, hvad den ret indebærer. Et øget antal aborter bliver udført efter 12. graviditetsuge, fordi man opdager misdannelser eller mulige kromosomfejl pga. den teknologiske udvikling. Det er en af grundene til, at færre børn bliver født med Downs-syndrom.

Det handler derfor for mig ikke alene om kvindens ret til krop, men også hvor grænserne skal gå, ift. hvad samfundet og videnskaben vil forkaste som »fejl«.

Skal kvinderne fortsat føde fosteret, når grænsen rykkes til 18. uge? Hvad skal vi gøre med dem, der fødes levende? Hvem skal holde dem, indtil de ånder ud? Hvordan informerer vi kvinderne, så de ved, at jo større fosteret er, jo større risiko er der for, at de skal igennem en fødsel frem for kirurgisk abort? Hvem skal støtte og samle kvinderne op efter disse fødsler?

Vi skal have mod til at debattere de svære spørgsmål uden at få skudt i skoene, at debatten vil føre os tilbage til kvaksalvernes tid. Jeg vil altid insistere på kvindens ret til fri abort, men jeg vil også insistere på ikke at forsimple abortspørgsmålet. Og jeg vil insistere på at have lov til at tvivle. Men jeg synes, det er svært.

Mit håb er, at abortmodstanderne og tilhængerne giver os andre lov til at tvivle og til at tænke højt. Til at lytte til modsatrettede holdninger. Demokrati er en uafsluttet samtale, som Hal Koch sagde. Samtalen vil utvivlsomt også sikre rettigheden i fremtiden!

Özlem Cekic er generalsekretær for Brobyggerne - Center for Dialogkaffe og fhv. medlem af Folketinget for Socialistisk Folkeparti. Hun er dog ikke længere medlem af partiet

Mit håb er, at abortmodstanderne og tilhængerne giver os andre lov til at tvivle og til at tænke højt.